

Information om särskild kollektivtrafik - färdtjänst

Vad är särskilt anpassad kollektivtrafik (färdtjänst)?

Färdtjänst är en form av kollektivtrafik och ett komplement till den allmänna kollektivtrafiken. Därför kallas den särskild kollektivtrafik. Färdtjänst ska göra det möjligt för personer med varaktiga funktions-nedsättningar att förflytta sig på egen hand.

Den allmänna kollektivtrafiken är till stor del anpassad och tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

Det innebär att färdtjänstresor sker både med allmän kollektivtrafik som är anpassade för personer med funktionsnedsättning och med särskilda färdtjänstfordon, till exempel specialfordon med ramp eller lift.

I områden där den allmänna kollektivtrafiken är anpassad och tillgänglig för personer med funktionsnedsättning utförs som regel inte resor med färdtjänstfordon. Beslut om färdtjänst fattas enligt lag om färdtjänst (1997:736).

Vem har rätt till färdtjänst?

För att beviljas färdtjänst krävs att den sökande är folkbokförd i Söderköpings kommun.

Enligt 7 § lag om färdtjänst ska den sökande ha funktionsnedsättning som medför väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel. Om sökanden är under 18 år ska prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättning.

Funktionsnedsättningen ska ha en beräknad varaktighet på minst tre - sex månader efter individuell prövning. Ansökan om färdtjänst görs skriftligen till trafiksamordnare på Söderköpings kommun.

Beslutet om färdtjänst är tidsbegränsat. Innan tillståndet går ut så måste du själv ansöka om förlängning.

Den kommunala färdtjänstens innehåll och omfattning

Färdtjänstillståndet berättigar till resor inom kommunen och med de fordon som är upphandlade för samhällsbetalda resor. Resorna samordnas, vilket innebär att resenären måste beräkna extratid för det.

Färdtjänstresenären har rätt att göra det antal resor denne har behov av. Fler resor än vad som i praktiken går att genomföra med den allmänna kollektivtrafiken kan dock inte krävas. Färdtjänstresenären uppmanas att planera sina resor. Färdtjänstillståndet gäller även för resor mellan kommunerna i länet, så kallad länsfärdtjänst.

Färdtjänstresor kan ske:

måndag-torsdag	Klockan 06:00-23:00
fredag-lördag	Klockan 06:00-01:00
söndag och helgdag	Klockan 06:00-23:00

Beställning av resa

Beställning av färdtjänstresa inom Söderköpings kommun kan göras vardagar på telefon 0121 - 184 00:

vardagar	Klockan 08:00-16:00
lördagar, söndagar och helgdagar	Klockan 09:00-15:00

En resa beställs senast 1 timme före det att resan ska påbörjas. Resan ska garanteras inom två timmar från den tid då resenären kontaktat beställningscentralen. Resan kan beställas upp till 14 dagar i förväg. Avbeställning av resa ska göras så fort behovet av resa upphört eller ändrats.

Resan får förlängas maximalt 45 minuter på grund av samåkning. För samordning av resa inom tätorten medges en förskjutning av tiden för att hämta resenär med ± 45 minuter från önskad avresetid, för resor utanför tätorten ± 60 minuter.

När resenären har en viktig tid att passa ska det uppges vid beställningen av resan, för att kunna garanteras att vara framme i tid. Färdtjänstfordonet ska hämta färdtjänstresenären senast 20 minuter efter överenskommen tid.

Färd sätt

Enligt 9 § lag om färdtjänst får tillståndet i skälig omfattning förenas med föreskrifter om vilket färd sätt som får användas och vilken service som ingår. Färdtjänstresor inom Söderköpings kommun kan ske på olika sätt beroende av den enskildes funktionsnedsättning och vilka färdmedel som finns på den aktuella ressträckan.

Anvisat fordon

Resor utförs med **anvisat fordon** och **färd sätt** utifrån den enskildes funktionsnedsättning. I följande ordning blir resenären anvisad lämpligt färd sätt utifrån sina individuella förutsättningar:

1. Allmän kollektivtrafik

I första hand sker resorna med **allmän kollektivtrafik** som är anpassade för personer med funktionsnedsättning. Merparten av alla bussar har ramp eller liknande och rullstolsplats. Det finns särskilda knappar att trycka på om resenären behöver hjälp av föraren vid på- eller avstigning. Ombyggda hållplatser, automatiska högtalarutrop och informationstavlor i realtid underlättar resandet och bidrar till en tryggare resa.

2. Särskild kollektivtrafik

I de områden där kollektivtrafiken ännu inte är anpassad för personer med funktionsnedsättning, eller där det inte finns närområdestrafik, får färdtjänstresenären resa med särskild kollektivtrafik till exempel personbil eller specialfordon med ramp eller lift. Särskild kollektivtrafik blir även aktuell för den som på grund av funktionsnedsättning inte kan resa med den allmänna kollektivtrafiken.

Resor utan samåkning

För att beviljas resor utan samåkning krävs att funktionsnedsättningen omöjliggör kontakt med andra resenärer, till exempel vid grav allergi eller hög infektionskänslighet. Rätten till undantag från samåkning ska alltid prövas individuellt.

Avgift

Enligt 11 § lag om färdtjänst bestämmer kommunen grunderna för avgifterna i färdtjänsten. Betalning av resan ska ske innan den påbörjats. Färdtjänstresenären betalar kontant eller laddar sitt resekort för färdtjänst med ÖstgötaTrafikens periodkort med giltighet närområde.

Vid beställning av resa ska alltid uppges hur resenären tänker betala, kontant, 30-dagarsbiljett eller årsbiljett. Har resenären laddat sitt resekort för färdtjänst med en 30-dagars eller årsbiljett ska ett kvitto på detta alltid uppvisas för föraren innan resan påbörjas.

Den som är färdtjänstberättigad omfattas av ÖstgötaTrafikens senior-rabatt för periodkort. Pris för barn och ungdom gäller från och med den dag färdtjänstresenären fyller 12 år fram till den dag den fyller 26 år. Ett barn under 12 år som är färdtjänstberättigad och åker ensam vid färdtjänstresa eller tillsammans med ledsagare betalar ungdomsavgift.

Service och hjälp vid färdtjänstresa

I färdtjänstservicen ingår alltid hjälp av föraren att komma i och ur fordonet, hjälp med säkerhetsbälte, förflyttningshjälpmedel samt att följa resenären till och från ytterentrén.

Bagage och hjälpmedel

Den mängd bagage som kan bäras obehindrat av en person får tas med, samt personligt förflyttningshjälpmedel. Vid enstaka tillfällen då behov finns att ta med en extra rullstol eller något annat hjälpmedel som behövs på besöksplatsen, kan kommunens trafiksamordnare ge beställningscentralen och färdtjänstförarna en tillfällig instruktion om det. Det är dock inte möjligt att ta med alla former av hjälpmedel då de inte kan sättas fast på ett trafiksäkert sätt.

Hjälp före och efter resan samt extrahjälp

Extrahjälp av föraren med att hämtas och lämnas inomhus kan beviljas personer som inte har förmåga att på egen hand ta sig till och från entrén. Det kan vara personer som på grund av funktionsnedsättning till exempel behöver hjälp i trappa, hjälp med att öppna dörrar, hjälpmedel eller att hitta rätt adress. Enbart behov av att bära väskor och kassar ger inte rätt till extrahjälp.

Bedöms färdtjänstresenären i huvudsak klara att ta sig ut från bostaden eller beställd adress på egen hand kan inte extrahjälp beviljas för behov som uppstår vid enstaka resmål. Vid de tillfällen en medresenär eller en ledsagare finns med kan inte färdtjänstresenären få extrahjälp av föraren. Den hjälpen får medresenären eller ledsagaren bistå med.

Ett barn under 12 år som är färdtjänstberättigad och har en betalande vuxen (medresenär) med sig åker gratis. Färdtjänstresenär som kan göra en returresa inom 60 minuter från framresans starttid behöver inte betala ny avgift.

Behov av trappklättrare

Service utförs endast i begränsad omfattning, maximalt för fyra enkelresor per månad exklusive sjukresor. Service omfattar hjälp med trappklättrare i trappor till och från entrén, med reservation för att trappklättraren inte fungerar i vissa trappor, exempelvis spiraltrappor. Service omfattar därmed inte hjälp i trappor inne i bostaden. Hjälp i trappor ska beställas senast dagen före önskad resdag.

Medresenär i färdtjänsten

Färdtjänstberättigade har rätt att ta med sig **en medresenär** samt barn under 16 år, maximalt så många som ryms i ett fordon. Medresenärer samt barn över 12 år betalar samma egenavgift som den färdtjänstberättigade. Barn som är 0-11 år åker gratis tillsammans med betalande färdtjänstresenär.

Ledsagare i färdtjänsten

Färdtjänstberättigad kan beviljas rätt att ta med sig ledsagare som ska ge stöd och hjälp till resenären under själva färdtjänstresan, om det krävs för att resan ska kunna genomföras. Ledsagare beviljas då den hjälp föraren kan tillhandahålla inte är tillräcklig. För ledsagare betalas ingen egenavgift. Behovet av ledsagare ska finnas vid samtliga resor för att det ska kunna beviljas.

Medresenär i allmän kollektivtrafik

Samtliga som beviljas färdtjänststillstånd i Söderköpings kommun har rätt att ta med en gratis medresenär på all allmän kollektivtrafik som ÖstgötaTrafiken driver.

Djur i färdtjänsten

Husdjur får medföras i färdtjänsten. Större djur ska transporteras i lastutrymmet i kombibilar om inte den resande måste åka specialfordon. Katt och mindre djur ska alltid transporteras i bur eller liknande.

För hund eller annat djur som följer med färdtjänstresenär vid resa betalas kontant avgift för ungdom. Djur som bärs i bur eller väska liksom ledarhund och servicehund åker kostnadsfritt.

Länsfärdtjänst

Ett beslut om färdtjänststillstånd i Söderköpings kommun innebär att tillståndshavaren har rätt att genomföra resor mellan kommunerna i Östergötlands län, det vill säga länsfärdtjänst. Den regionala kollektivtrafikmyndigheten meddelar regler för på vilket sätt resor inom länet kan ske och med vilka färdmedel. Ansvarig trafiksamordnare tar beslut om tillståndsnivå i länsfärdtjänsten. Dispens från tidtabellen i länsfärdtjänsten medges vanligtvis inte. Länsfärdtjänsten beställs på telefonnummer 0771-71 10 20.

Resor i andra kommuner utanför Östergötland

Resor i andra kommuner utanför Östergötland gäller endast vid riksgymnasium för rörelsehindrade ungdomar eftersom det inte är möjligt att ändra folkbokföringsadress. Centrala Studiemedelsnämnden bekostar dock resor mellan bostaden på orten och skolan samt ett visst antal hemresor till Söderköping för dessa elever.

Riksfärdtjänst

Riksfärdtjänst är resor som sker inom Sverige från en kommun till en annan. Ansökan om riksfärdtjänst görs hos samhällsbyggnadsförvaltningens trafiksamordnare. Ansökan utreds av trafiksamordnaren som har delegation att utreda och fatta beslut om riksfärdtjänstillstånd. Något generellt tillstånd för riksfärdtjänst kan inte utfärdas eftersom varje resa kräver individuell prövning.

Riksfärdtjänst innebär att ersättning lämnas för reskostnader, om den sökandes funktionsnedsättning är så stort att resan inte kan företas till normala reskostnader. Med normala reskostnader avses motsvarande resa med tåg i andra klass eller motsvarande färdmedel.

Riksfärdtjänstresor sker i första hand med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare och i andra hand med särskilt anpassade färdtjänstfordon. Beslut om riksfärdtjänst fattas enligt lag om riksfärdtjänst (1997:735).

Sjukresor

Om du är så sjuk eller funktionshindrad att du själv inte kan ta dig med egen bil eller buss finns möjligheten att åka en sjukresa. För sjukresor behövs inget färdtjänstillstånd. Taxan för en sjukresa bestäms av den regionala kollektivtrafikmyndigheten.

Beställning av en sjukresa inom kommunen görs på telefonnummer: 0121 – 184 00 och för sjukresor över kommungräns, exempelvis till Norrköping ska beställningen göras på telefon 0771 – 71 10 20.

För att du även ska kunna åka sjukresa hem behövs intyg från vårdgivaren. Intyget ska lämnas till föraren. Om en följeslagare följer med på resan måste det anges vid beställningen. Behovet av följeslagare beslutas av vårdgivaren.

För ytterligare information om sjukresor kan du kontakta Landstingets sjukresekontor på telefon 010-10 30 440.

Till vårdcentral och tandvård i Söderköping finns i många fall möjligheten att åka med Albogaexpressen. Den är helt kostnadsfri att åka med.